

stelt. En
ad uit te
id te we-
tot geen

voortd-
chten.
kerkelijk
uk schul-
erkeraad,
de zaak
zijn, hem
alles kan,
wil zijn.
gingt ge
huldiging
u dagen
ou u ver-
vondslag
s name-
In Is-
geboorte.
gemeen in
olkskerk.
tus, waar
het hart
Vandaar
zen belij-
dine kan
zijn insti-
de kerk

het ambt
zoo moet
Christus
eid. Dit
e ten eer-
mtradra-
te kerke-
ind Gods
gaat ten
ring der
it niet de
der En-
ding gaat
e Rotter-
Gerefor-
bezitten
ten kring.
ten leste
instituut.
ristelijke,
ormeerde
En bijal-
s banvon-
erel. kerk
mand zou

vraag, of
solate, de
estaat er
ut; geen
geen in-
den uwer
en tol-
t, omdat
noch wil
are kerk.
nddogma-
hieruit,
is, maar
in onder-
zelf, dat
scheiding
in den le-
geheid,
uden aan
n en alle
n dat ze
ets min-
En zeer
om dat
ten en de
dit is dan
t uit uw
nnen, en
ring over

te ge, uit
mist, om
hismacht
straffen.
n, als ge
hismacht

pen uw
aar voor
e rechts-
iden der

houden,
te werkt
gekeerde

stoot af.

rdens van
s gepre-
Ook zij
etwisten,
bijaldien
uivorder
oordeel
poit kan
at, maar
de over-
recht om
ullen ze
kerkelijke
e neemt,
scheids-

uiteen-

cht, dat
icht ten
is recht,
om zijn
zoodra
ten hem
hap op-
van alle
in. En
de toe-
et elkan-
het on-
e echter,
hinder

lijk is en dat het niet mag? Die er zoo
aan toe staat, doet het toch. Hij loopt
weg.

Stel nu, gij roept hem na: „Gij moogt
niet wegloopen.“ Hij gaat toch door. Nu
citeert ge hem. Hij komt niet. Gij gaat
tot hem. Hij ontvangt u niet. Eilieve,
waar blijft nu uw kerkelijke tucht. En zoo
ziet ge dus zelf, dat al uw protest toch niets
baat. Kerkrechtelijke tucht ge iemand nooit
bereiken, die zich zelf aan uw kerkelijke
rechtspraak onttrekt.

Vroeger bestond dit zoo ook in den
Slaat. Wie het land uitging was vrij, mits
hij er niet weer inkwam. Sedert lang ech-
ter hebben de Staten van Europa onder-
ling gesloten, wat men noemt *uit-
veringstractaten*, niet voor alle rechtsver-
volgingen, maar voor vervolgingen in zake
van patente misdad. En zoo nu ook ware het
denkbaar, dat de kerken onderling zich
verbonden, om personen, die, om de tucht
te ontkomen, van kerk in kerk overgingen,
niet aan te nemen. Doch ook dit zou nog
niet baten, daar een boos mensch ook dan
nog zeggen kon: „Goed, dan blijft ik buiten
alle kerkgemeenschap staan.“

Om dit echter recht te beoordeelen, stelle
men zich niet op een verkeerd standpunt.
De rechtspraak der Overheid moet ten doel
hebben, om het geschonden recht te wre-
ken, en daarom moet aan den schender
van het recht de pas afgesneden, om de
wrake van het recht te ontkomen. Ware
dus de kerkelijke tucht ook van dien aard,
dan zou zeer zeker deze opgeworpen be-
denking zwaar wegen. Maar dit is niet
zoo. De kerkelijke tucht *wreket* geen rechts-
schending, en heeft zelfs niets met die
wrake te maken. Ze is principieel van de
criminele rechtspraak onderscheiden. Ker-
kelijke rechtspraak heeft ten doel: *de heil-
igheid der gemeente te bevalligen*, in de
eerste plaats van de gemeente in haar
geheel, en in de tweede plaats van het
enkele lid. Onze Catechismus noemt dit
een waken, dat het Verbond Gods niet
onthelld worde. In overeenstemming
nu hiernede draagt alle kerkelijke tucht, zo-
dra ze doortast, het karakter van *afwerping*,
noot van positief leed aandoen. Men
wordt *gewerd*. Eerst van het Sacrament
des Avondmaals. En dan ter laatste instantie
door uitzetting uit de gemeente. Dit nu is
onverstaanbaar en onbestaanbaar tenzij men
onderstelt dat de overtreder op beide
prijs stelt. Alleen als iemand aan uw Avond-
maal komen wil, heeft het zin tot hem te zeg-
gen: „Gij moogt niet.“ En alleen als iemand
tot elken prijs bij uw gemeente blijven wil,
is het denkbaar, dat hij zegt: „Gij moet er
uit.“ Maar taalt iemand er niet naar, om aan
uw Avondmaal te naderen, of loopt hij
eigen beweging van u weg, zoodat hij
verklaart, niets meer van de gemeente te
willen weten, eilieve, wat zin zou het dan
hebben, om tot hem te zeggen: „Gij moogt
niet, of: Gij moet weg.“

En wat hem persoonlijk betreft, zoo ligt
het evenzeer in den aard der zaak, dat
het ambtelijk gewicht der vermaning ophoudt
en wegvat, zoodra iemand uw ambt niet
meer erkent. Gij kunt hem dan vermanen
gelijk elk ander dit kan, maar uw ambtelijk
gewicht kunt ge niet meer, hem ten
goede, in de schaal werpen.

De zaak moet daarom van een geheel
andere zijde opgevat. De kerk moet zoo
begeerlijk zijn, dat men niet van haar weg
wil. Dan erlangt de tucht vanzelf haar
kracht. De kerk moet zoo zuiver in haar
belijdenis, zoo krachtig in haar prediking,
zoo machtig in haar Sacrament staan, dat
ze de consciëntie bindt. Dan durft iemand
niet weggan. Of gaa hij dan toch weg, dan
gaat hij weg met de zonde in zijn hart,
en moet hij straks de schaapskooi verlaten,
om het verloren schaap weer op te zoeken,
en naar de kudde terug te dragen. Nooit,
nooit moet de dolende gevoelen, dat het
u om heerschappij over hem te doen is.
Dat werkt altoos ten kwade. Steeds moet
ge het besef in hem kweken, dat hij van
Godswege gehouden is, bij u te blijven,
en hem toonen, dat Gods genade hem in
uw kerk het barmhartig tegenkomt.

De fout ligt dus niet daaraan, dat de
tucht *dwang* moest kunnen uitoefenen, ook
over dengene die u ontploot; maar hieraan,
dat de kerk niet genoeg in haar moederlijke
leidende en beminnelijkheid uitkomt. Verander
dat, en men zal niet wegloopen; of, wie
wegloopt, hoort ook niet bij u, en zuivert
door zijn heengaan uw gemeente. Hij gaat
in vrijwillige ballingschap.

Ook in de Bediening des Woords moet
daarom de zaak der kerk veelmeer leven.
Ook op de catechistie. De leden der kerk
moeten weten dat en waarom uw kerk de
zuiverste en heilrijkste belijdenis en kerk-
inrichting heeft. Ze moeten weten, dat ze,
hoezeer ook formeel vrij om heen te gaan,
toch door zulk heengaan zich *bezoedigen*
en zich vervreemden van de liefde Gods.
Zoo werpt ge hun een angel in de consciën-
tie. Dien angel nemen ze niet zich. En aan
dien angel zult ge ze eens terugtrekken.

En geldt het nu overgang van kerk in
kerk, *zonder dat er verschil van zuiverheid*
in belijdenis is, welnu, dan spreekt reeds Vo-
tusius het uit, dat zulk een overgang door
de andere kerk nooit moet aangegomen,
tenzij wel vaststa dat er geen zake van
tucht in leer of wandel in het spel is. Zoo
moest het ook nu tusschen de Ned. Geref.
kerken en de Christ. Geref. kerk zijn. Daar-
door zou men elkander over en weder
sterken, en beiderzijds een wortel van veel
kwaad in de gemeente uitroeien.

Nu er reeds onderscheidene afleveringen
van de predicaats over den *Heidebergischen*
Catechismus van Da. Hoekstra te Utrecht
verschenen zijn, en men dus tot een oordeel
over deze predicaats in staat is, sta hier
een kort woord van aanbeveling.

Niet alsof er gebrek aan zulke predicaats

ware. Integendeel van geen soort zijn ze
zoo goed voorzien. Maar wat in later tijd
uitkwam, is niet steekhoudend. En wat
vroeger uitkwam is in de taal te veel ver-
ouderd, om, zonder verandering, te worden
gebruikt, althans bij openbare voorlezing.

Op den arbeid van een Van Oosterzee
zien we volstrekt niet uit de hoogte neer.
Zijn predicaats hebben veel voortreffelijks.
Maar ze deugen juist als Catechismuspre-
diking niet. Immers juist bij de Catechis-
musprediking komt het aan op scherpe en
juiste belijning van de belijdenis. En waar
in Van Oosterzee ook sterk was, niet in
de scherpte van zijn dogmatische belij-
denis. Juist als het op de fijne punten
aankomt, ontspringt hij bijna altoos den
dans en verdrikt ze in een vloed van
schoone phrasen.

En wat de oudere predicaats aangaat,
die zijn wel scherp belijnd, degelijk van
inhoud en rijk aan bewijs, maar ze *vloeien*
in haar oude taal niet meer voor een gehoor
van onze eeuw. Op het enkele hooren
verstaat de gemeente ze niet meer.

Daarom nu was het een gelukkige ge-
dachte van Ds. Hoekstra in de feitelijke
bestaande leemte van degelijke en vloeiende
Catechismuspredicaats te voorzien.

En hij kweet zich van die taak op een
wijze, die boven onzen lof is.

Kort en kernachtig, zonder omhaal van
veel woorden. Niet altoos volledig, maar
toch rijk gestoffeerd. En daarbij mag van
deze predicaats getuigd, dat ze metterdaad
de *waarheid* geven, en geven in een vorm
die er ingaat.

Voor onze leeskerken vooral een uitne-
mende aanwinst.

Laat men toch in alle leeskerken geregeld
elken Zondag een van deze predicaats
brengen.

KUYPER.

Voor Kootwijk.

Ontvangen door Dr. A. KUYPER uit Amster-
dam f 5, met dit bijschrift:

De rijkste, wiens al 't goud en zilver is,
Houdt voor zich slechts 't geloof, en roept een visch.
Die voor zijn Petrus met
Van uit de diepe zee,
Als hem 't onvrienden plagen,
En stater aan moed dragen,
Zoo neemt die Koning 't geld,
En niemand lijdt geweld.

Voorts van Mevr. van Alphen te 's-H. f 5, door
W. Hovy, uit Groningen, gevonden in het kerk-
zakje f 1; W. de B. te Gr. f 1; door J. J.
Schuister, van de Wed. S. f 2; van J. Mostert
te Abbenes f 1; door Ds. K. W. Vethake te
Arnhem, coupon in de Oosterkerk gecollecteerd
van een broeder f 1.75.

Ontvangen door Da. H. W. van LOON, van
P. K. te U. f 2.50; van mej. Z. te A. f 2.50;
van X. te A. f 3.50.

Ontvangen door Ds. J. H. HOUTZAGERS, ge-
collecteerd Ned. Geref. kerk te Baarn f 2.50.

Totaal ontvangen f 395.75/19.

Uit de Pers.

In zijn schoone brochure: *Buiten en binnen*
onsen kring, schrijft Graphos dat ook tegen
den socialen nood ten plattelande allerleer
heil moet gezocht in terugkeer tot het Evangelie.
Hij zegt er van:

De groote Christen Staatsman, GROUW VAN PAR-
THUIS, antwoordt ons: „*Verzeker de Armoede, die*
Evangelische. Tegenover het ongelof, het geloof! Om
de duisternis te verdrijven, het licht ontsteken. Om
mij is geen ander geneesmiddel bekend, om de kwaai-
gen van 't maatschappelijk leven met eenigzins gunstig
gevolg te bestrijden. Geen nieuw recept dus, maar een
medicijn van zeer ouden datum, 't welk echter noch
niet van zijn kracht inboette. De kerk blijve niet langer
vastgeklemd aan den Staat, opdat het Evangelie
weer vrijelijk kunne doorwerken en we tot zuiveren
verhoudingen geraken. De school worde gegeven aan
den rechtmatigen eigenaar: de ouders. Aan den arbeid
worde gelegenheid geschonken, langs wettelijke weg
invloed te oefenen op eigen belangen. Ieder huisvader
zij kliezer, het geldbeest als maatstaf voor kerkbevoegd-
heid verduijze. Hij worde voor gezorgd, dat de arbeid-
der zijn kiestrecht kan uitoefenen naar eigen inzicht
zonder dat hem door zijn heer de keuze kan getuigd
tusschen beurs en geweten. Bovenal worde in alle
takken van staatsbestuur en wetgeving weer gerekend
met den eisch van Gods Woord. *Dan allen zinnen* we
op een zeker kompas. Krijgt dat Woord weer seggen-
schap op politiek en sociaal erf, dan twifelen we niet.
Of er zal radicale verbetering kunnen worden aange-
bracht. Deze *algemeene* opmerkingen zijn, die spreidt
over de zaak van toepassing op de toestanden in
de Groninger dorpen. Zoo wordt van zelf de versta-
felijke invloed van moderne predikaats, openbare onder-
wijzers, liberale burgemeesters, enz., in 't kort de
invloed van de *clubs* voor een goed deel gebroken.
Vooral, wanneer de kerk van Christus zich weer haar
sociale roeping bewust werd. Met ernst en onvermoeid
moeten onze hooren er op reysen, welke plichten
Word van God hem als Christen huisvader oplegt.
Ze moeten tot het licht worden gebracht, dat hunne
knechts en meiden *leden van het huisgezin* zijn, voor
wie geestelijken lichamelijke welzijn ze te zorgen heb-
ben, en dat ze eenmaal rekenschap hebben af te leggen.
Wie ze niet van die taak hebben gekweten. *Onze hooren*
moeten het te goed begrijpen, dat *thans* Christus naam
om humantewillig getuigd wordt, waar ze zoo levend
het hunne naasten *de wereld* niet op hem. Dat
hunn houding van *belijdenis* invloed is, daaraan
twijfelt niemand. Van hoeveel belang die kan zijn
voor de uitbreiding van het Godsrijk, ook immers
hun hoogste levensdoel? Zal niet ik, maar mag de
bekende v. D. KEMP hun zeggen, waar hij in vragen-
den vorm zijne tijdgenooten aldus onderwees, ook op
onze hooren voor 't *bedacht* *geval* volkomen toepas-
selijk: „Bereid eens uw gedrag en uwen wandel bij u
zelfs en anderen, in uwe overleggingen, gedachten,
woorden en daden. Toonen die wel dat gij op de
verheerlijking van Gods Naam gezet zijt? Zijn ze niet
ter ontferming, en tot smaad van uwen Maker? Leven
Heidenen en Papisten wel arger, dan velen onder 't
genamde Christendom? Als die verlaten volkeren uw
doen aenschouwen, zullen ze uw belijdenis dan niet
smaden? Zegt dan, hoe kunt gij naar waarheid bidden,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*
talent *hunner* *diensdaren*, moet het hun aangegeld,
dat des Heeren Naam geheiligt worde? (Heid. Katch.
pag. 888.) Zoo is het! De gemeente van Christus
moet een licht zijn, schijnende in een donkere plaats,
anders wordt de zegen verboden, de prediking van het
Evangelie met onvruchtbaarheid gelagen. Wanneer de
hooren klagen over *steeds* *toedien* *de* *reus*

We geven het gaarne een plaats:

„Zongen eenmaal de morgensterren vroolijk en juichten de kinderen Gods (de engelen) toen de Heere, nadat Hij de aarde gegrond had en de zee had doen uitbreken (Job 38:7) zijn goddelijk machtoord sprak: Er zij licht, nu vervullen de engelen schoonere taak, als zij Gods lof bezingen door de blijde tijding: De zonne der gerechtigheid is opgegaan (Mal. 4:2). Christus is uit het graf verrees (Mark. 16:6). Dat licht der wereld (Joh. 8:12) gaat nu nimmer onder. Voor die in Hem gelooven, zal het nimmer nacht zijn (Openb. 22:5), maar eeuwig morgen blijven. De dood is verslonden tot overwinning.

De gehele wereld lag onder het vonnis des doods (Gen. 3:19) en verzonken in droefenis en smart door en om de zonde, maar dat is nu voorbij. Christus heeft bewezen te zijn »de opstanding en het leven» (Joh. 11:25) en dit wil Hij toepassen op ieder hart, zoowel Israëlieten als Heidenen, want de Heere heeft gezegd tot zijn Zoon: Eisch van mij en Ik zal de Heidenen geven tot uw erfdeel.

Heugelijke tijd voor de apostelen, als hun Heiland verrees, ook ons schenkt het eene eeuwige vreugde, te weten: »Mijn Jezus is opgestaan».

Wende Petrus bitterlijk als hij zijn diepen val betreurde (Luk. 22:62), nu staat hij in Christus tot een nieuw leven (1 Petr. 2:24); had Johannes zijn Meester eertijds lief (Joh. 13:23), nu volgt hij zijn opgestaan Heiland overal na (Joh. 21:20) en de blijde Emmausgangers gaan haastig terug naar Jeruzalem (Luk. 24:33) en Bethanie om de blijde tijding te verspreiden.

En al is het dat Maria's oog droefig staat, als haar Jezus zich aan haar ontkent en haar naam noemt, weldra valt zij Hem lieflijk met het »Rabboni» te voet (Joh. 20:11-16).

»De Heer is waarlijk opgestaan» (Luk. 24:34). Welk een levenskracht en heil ligt er in deze tijding. O Heiland, die alle leed wil verzachten, vervul ons hart met den troost uwer opstanding (1 Cor. 15:22) (Rom. 6:5).

Neem de hoop der opstanding (1 Cor. 15:20) nimmer uit mijn harte weg, Gij die de opstanding en het leven zijt. Leer mij met U gekruisigd te worden (Gal. 2:20) en met U in den dood te gaan (Rom. 6:8).

Want als ik met U in den dood ga vóór ik sterf, zal het leven Gods in mij opbloeien, en dan zal, als Gij mij eenmaal in uwe rust hebt doen ingaan (Hebr. 4:9), wanneer de morgen der opstanding daagt, en de dooden opgewekt worden, ook mijn lichaam opgewekt worden in onverderfelijkheid (1 Cor. 15:22).

AAN VRAGERS.

De tweede vraag van A. B. te S. luidt: »Voorts zelve we in Jeremia 22:30: Schrijf dezen zelve man kinderloos, eenen man, die niet voorspoedig zal zijn in zijne dagen; want er zal niemand van zijn zaad voorspoedig zijn, zittende op den troon Davids, en heerschende meer in Juda.

En in Jeremia 36:30: Daarmee zegt de Heere alzoo van Jojakim, den koning van Juda: Hij zal geen en hebben, die op Davids troon zittet, enz.

Hoe komt het, dat er in Koningen en Kronieken staat, »zijn zoon Jojakim werd koning» en in Jeremia, »hij zal geen zaad hebben om op den troon Davids te zitten»?

Jojakim was door Nebukadnezar onderworpen en na Jojakim is er in Juda geen koning meer geweest n.l. in den zin van onafhankelijk vorst te zijn. De latere koningen, n.l. Jojachin en Zedekia waren afhankelijk van Nebukadnezar.

In den waren zin des woords waren ze dus niets anders dan stadhouders of landvoogden met den hoogklinkenden titel van koning.

Als zoodanig had Jojakim mijns bedunkens geen zoon meer, die hem opvolgde.

Zou u nu wel zoo goed willen zijn mij een en ander eens nader toe te lichten?

Onze lezer heeft, dunkt mij, al tamelijk wel de verklaring gegeven.

Als een koning wel kinderen heeft maar geen opvolgers, dan wordt in de geschiedenis met zijn geslacht niet meer gerekend. Het is voor de wereld als ware hij kinderloos.

De tekst in Jeremia wil zeggen: schrijf dezen man op als een kinderloos. Waarom? Omdat zijn kinderen niet zouden regeren en hij hun zijn goed en erfenis niet zou nalaten. De Koning zelf toch werd naar Babel gevoerd en zijn zoon Sealthiel ook. Deze is aldaar gestorven. Hij liet een zoon na, Zerubbabel, die de leider des volks was, dat, toen koning Kores daartoe vrijheid had gegeven, omstreeks 440 voor Chr. uit Babel terugkeerde. Doch ook Zerubbabel was geen koning en heeft nooit op den troon van David gezeten.

Met Jojachin hield dus het koninkrijk geslacht, wat de kinderen betreft, op te regeren. Dit blijkt nog sterker als we lezen dat zijn neef Zedekia, en niet zijn zoon hem opvolgde.

In antwoord op de vraag wat de oorsprong is van het woord Lynch-wet, waarover in den laatste tijd veel is gesproken, kunnen we zeggen, dat, althans volgens de Amerikanen, deze Lynch-wet haar naam ontleent aan zekeren John Lynch, die op het einde van de 16e eeuw, toen de Vereenigde Staten nog in hun begin waren, door zijn medeburgers met onbeperkte macht werd bekleed en het recht op strenge wijze handhaafde.

De »Lynch-wet» is volstrekt geen wet, maar wil zeggen dat het volk, buiten het gerecht om, zelf straf toepast op een of ander persoon, die men geloofd dat kwaad bedreven heeft.

CORRESPONDENTIE.

A. B. te A. We zullen gaarne aan uw verzoek voldoen, maar zouden eerst uw naam wenschen te weten, die in het blad niet vermeld wordt.

HOOGENBIJK.

Gereformeerde Gezindheid.

Ned. Gerel. Kerken.
DRIETAL: Harderwijk, J. J. Westerbeek van Eerten te Middelburg, J. P. Hania te Oosterbierum en F. W. J. Wolf te Axel.
TWEETALLEN: Zwolle, J. Hania te Oosterbierum en G. Ringdals te Utrecht. — Leerdam, M. J. Bouman te Amersfoort en H. Hoelstra te Utrecht.
BEROEPEN: IJlst, D. P. Ringdals cand., aan de V. U.

BEDANKT: Kollum (2de maal), H. J. Reijtel te Amstelveen. — Broek op Landdijk en Middelburg, J. D. v. d. Velden te Maasland.

Christelijke Gereformeerde Kerk.
BEDANKT: Melis en Marijkekerke, C. J. J. Engelbrecht te Andel. — Holten, W. Breukelaar te De Leek.

Synodale Genootschapskerk.

BEROEPEN: Est, J. van Dijk te Boursse. — Kulere en Biervliet, C. D. Moulijn, cand. te Nijmegen. — Nieuw Leuzen, R. Bennik Bolt te Rekenen. — Zuidzande, K. v. d. Werfhorst Gz. te Mastenbroek. — Oostrum en Jouswier, Jac. Schuurmans Stekhoven te Oulega (Wymbr.) — Bunnik en Vechten, W. Men ser te Heteren. — Hodel, Gravenier te Oudeboorn. — Berkel en Rodenrijs, J. H. Gerschap W. Jm. te Kampen. — Rotterdam, L. H. F. A. Faure H. E. te Rheden. — Staphorst, A. Renier te Nijmegen. — Schraard, C. de Hoogh te Nijmegen. — Oud Alblas, A. ten Have te Polsbroek.

AANGENOMEN: Oud- en Nieuw Gastel, J. W. F. Roth te Ootoland.

BEDANKT: Vlissingen, H. Barger te Vlaardingen. — Maassluis, P. F. van den Nieuwenhuizen te Woudrichem. — Emmen-Buiten, B. J. van Heijningen te Kesteren.

Advertentiën.

Heden herdenken onze geliefde Ouders: CARL FRIEDRICH THEODOR MEUSER EN GESINA SOPHIA CHARLOTTE MEYER HUNNE

25-jarige Echtvereeniging.
Hunne dankbare kinderen.
Amsterdam, 2 Mei 1891.

Heden overleed na een smartelijk lijden van 22 jaar, onze geliefde Zoon MIGCHEL, in den ouderdom van 31 jaar.

E. VAN AKEN.
H. VAN AKEN, geb. MIGCHELSEN.
Harderwijk, 27 April 1891.

Heden overleed in de hoop des eeuwigen levens, onze geliefde Echtgenoot, Moeder, Behuud- en Grootmoeder, ANTONIA ZWAANTJE JOHANNA HIETBRINK, in den ouderdom van bijna 72 jaren.

H. J. AKKERMAN.
B. S. KLAARHAMER. — AKKERMAN, G. KLAARHAMER, Pred. T. DE VRIES Ds. S. A. KLAARHAMER.
Rotterdam, 26 April 1891.

Nederlandsche Vereeniging van Vrienden der Waarheid enz.

Zoo de Heere wil, zal de Algemeene Vergadering gehouden worden op Woensdag 13 Mei e. k., des namiddags te 2 uur, in de Kerkraadskamer der Nederlandsche Gereformeerde Kerk te Amsterdam, in de Kerkstraat 109. Aan de Afdeelingen wordt verzocht naar deze vergadering hunne afgevaardigden te zenden, terwijl op eene groote opkomst der leden hoogen prijs wordt gesteld.

Het Bestuur voornoemd, Dr. F. L. Rutgers, Voorzitter, G. H. A. Groseide, Secretaris. Amsterdam, 30 April 1891.

Te koop gevraagd

door GEBR. HUGÉ, Rotterdam:
1. EX. POUDEROYEN, Catechisatie over de Catechismus, 4de druk, 1662.

ORGELS (Harmoniums), van Alexandre, Père et Fils, te Parijs.

Die de Orgels van deze firma kent, koopt geen ander fabrikaat.

Vraagt Catalogus, adres: Generaal-Agentschap, Kerkstraat, 's-Heertogenbosch.

Bij Hoveker & Zoon te Amsterdam verscheen:

Een Dichterlijke Bloemkrans, GEVOELCHTEN DOOR S en A.

Prijs f 0.60. Gebonden f 1.—.

T. M. LOOMAN, Bijbelverklaring. Voordeelig Aanbod.

Handboek der Bijbelverklaring voor Huisgezinnen. De voornaamste gedeelten der Heilige Schrift in geschiedkundigen samenhang uitgelegd, met een overzicht der niet verkleende plaatsen. bewerkt door T. M. LOOMAN, 6 deelen met Kaarten, in 6 heel linnen banden, prijs f 15.60 voor slechts f 10.

Verkrijgbaar bij D. BOLLE, Bazaar van Goedkoopste Boeken, te Rotterdam. Franco na ontvangst Postwissel, waarbij staat: »Looman Bijbelverklaring».

Verschenen bij J. A. WORMSER, te Amsterdam.

ACTA DER tweede Voorloopige Synode, VAN Nederduitsche Gereformeerde Kerken, Gehouden te Leenwarden in 1890. Prijs f 1.10.

AMSTERDAM. J. A. WORMSER.

Doop- en Avondmaalstellen van Tin, Britannia en verzilverd.

Teekeningen op franco aanvraag verkrijgbaar.

BRANDKASTEN

welke gesloten worden met 2-3 verschillende sleutels.

Geïllustreerde Prijscouranten verkrijgbaar.

MEYJES & HÖWELER, Amsterdam, Damrak No. 19.

Op het nummer letten s.v.p.

Verschenen bij A. FERNHOUT, Amsterdam:

De Beoefening der Rechtswetenschap

aan

Staatsacademie

of

Vrije Universiteit,

door

EEN RECHTSGELEERDE.

Prijs f 0.50.

Bij HÖVEKER & ZONN, te Amsterdam, verscheen:

Nalatenschap.

Vijftal Leerredenen VAN

Dr. Ph. S. VAN RONKEL.

In 't licht gegeven door

Ds. J. W. FELIX.

Prijs f 0.75.

UITGAVEN van A. JONGBLOED, te Leenwarden.

Nieuw Testament met Psalmen met duidelijke druk, alle verzen men muzieknooten, en achter de Formul. van Eenigheid, het Kort Begrip, de compl. Liturgie der Ger. Kerken en de Kerkenned. enz. In geruit led. bd. f 1.75.

Dit bruikbaar en handig KERKBOEK is ook verkrijgbaar in de meest gezochte soorten banden: Spaansche en Chagrinleer, alsook met schuifklep en met klep voor sluiting, waarvan alsdan de prijs is: f 2.25; f 2.40; f 2.70; f 2.90; f 3.—; f 3.10; f 3.25; f 3.50; f 3.60.

Voorts afzonderlijk verkrijgbaar:

De Psalmen met de Kerkenned. de Formul. van Eenigheid. Grootte letter; alle verzen muzieknooten.

Linnen band. f 0.90

Geruit lederen band. f 1.30

Goedkoopste Psalmbroekjes met Catechismus, de Formul. van Doop en Avondmaal, Kort Begrip enz.

Heel linnen band. f 0.22½

In stempelband. f 0.30

In stempelb. met verg. titel. f 0.35

Idem Idem, goud op snede. f 0.50

Zeer geschikt ter verspreiding op Zondagscholen.

Goedkoopste Kerkboeken, N. Test. en Psalmen, 1ste vers. Noten.

Linnen band. f 0.75

Geruit lederen band. f 1.—

Deze boeken zijn ook in andere banden, als: Chagrinleer en eveneens met klep voor sluiting en schuifklep te bekomen, waarvan alsdan de prijs is: f 1.80; f 1.90; f 2.25; f 2.50; f 2.60; f 2.70; f 2.75; f 2.80; f 3.—; f 3.10.

Al deze KERKBOEKEN onderscheiden zich van andere, door de bijvoeging van een »Alphabetsch Register» van de Psalmverzen, om alle Psalmverzen gemakkelijk te vinden.

Kerkbijbels met Psalmen en Psalmen afzonderlijk voor Gerel. Kerken.

INHOUD: Oud en Nieuw Testament (Britsch Gen.) en Psalmen. — Alphabetsche lijst van alle Psalmverzen. — Formulieren van Eenigheid. — Kort Begrip der Christelijke Religie. — Liturgie der Gerel. Kerken in Nederland. — Dordtsche Kerkenordening van 1618/19.

Royaal groot octaaf Bijbel en Psalmen met Formulieren enz.

1 Juchtleer. f 7.75

2 Marocolleer. f 7.—

3 Heel Merinasleer. f 7.25

4 » leer gemarmerd. f 6.70

5 Half Merinasleer. f 6.15

6 » leer gemarmerd. f 6.—

Groot octaaf Bijbel en Psalmen met Formulieren enz.

7 Juchtleer. f 5.60

8 Marocolleer. f 5.—

9 Heel Merinasleer. f 5.25

10 » leer gemarmerd. f 4.80

11 Half Merinasleer. f 4.35

12 » leer gemarmerd. f 4.25

Ook zijn bovengstaanden verkrijgbaar met platte sloten, f 1.00 de prijs verhoogd met 50 Ct. per stel.

Royaal groot octaaf Psalmen met Formulieren enz.

13 Juchtleer. f 4.15

14 Marocolleer. f 3.60

15 Heel Merinasleer. f 3.50

16 » leer gemarmerd. f 3.45

17 Half Merinasleer. f 2.70

18 » leer gemarmerd. f 2.85

19 Heel linnen. f 2.50

20 Half f 2.35

Groot octaaf Psalmen met Formulieren enz.

21 Juchtleer. f 3.30

22 Marocolleer. f 2.90

23 Heel Merinasleer. f 2.80

24 » leer gemarmerd. f 2.75

25 Half Merinasleer. f 2.30

26 » leer gemarmerd. f 2.45

27 Heel linnen. f 2.20

28 Half f 2.—

Worden inscriptie op de banden der Kerkbijbels verlangd, zoo gelieve men dit duidelijk op te geven, welke dan zoo billijk mogelijk worden berekend.

Men gelieve duidelijk op te geven welk formaat men verlangt en hoe gebonden, gemakshalve door aangeven der nummers.

In de meeste boekwinkels te bekomen en bij den Uitgever.

Dames-Dienstboden. Dienstb.-japoon. à 80 Ct. in één dag. Rouwgoederen in 4 uur. Dames-huisjap. van af f 1.25. Dames-Costumes van af f 4 en hooger en alle soorten Ondergoed, worden in de Beerenstraat 11, netjes afgewerkt.

Praatjes van JAN PLOEGER.

Wie de werken van SPURGEON niet heeft of leest, verzuimt heel wat.

C. H. SPURGEON, Praatjes van Jan Ploeger, 8e druk.

C. H. SPURGEON, Jan Ploeger's Praatjes bij Nieuwe Praatjes, vol met Platen.

Deze werkdieroemde werken van SPURGEON worden u aangeboden te zamen voor f 1.10

't IS een buitengewoon koopje en tech geef ik er nog bij 12 verschillende alom gezochte werkes, getiteld: Paalen, uitgezochte Bijbelsche verhalen voor oud en jong, met 12 Plaatjes, samen 384 Bladz.

Zoo'n aanbod komt nooit terug, zorg er dus voor om Postwissel te zenden van slechts f 1.10, waarop vermeld: Het Pak Jan Ploeger, om de 2 werken van Spurgeon met de 12 deeltjes der Paalen franco thuis te ontvangen.

Te bekomen bij D. BOLLE, Bazaar van Goedkoopste Boeken, Hang bij de Vischmarkt, te Rotterdam.

Vrije Universiteit.

In een schrijven, dat ik voor eenigen tijd van een zeer gewaardeerden vriend ontving, las ik de onderstaande, m. i. alleszins ware en der ernstige overweging waardige woorden:

»Het erkennen van een wetenschap als wetenschap, die voorgeeft geen grondslag te hebben, is ongereformeed; het benoemen zelfs van dit met den naam van wetenschap, zonder prediking der critiek, die men in de conscientie gevoelen moet, is niet uit het geloof en mitsdien zonde».

Aan de overheids-hoogescholen kunnen als hoogleraren verbonden zijn wetenschappelijke mannen, die hun wetenschap gebonden weten aan een vasten grondslag; doch derulken kunnen m. i. onmogelijk hun collega's als wetenschap-

pelijk erkennen, die niets van dezen grondslag willen weten; ofschoon dezen elk voor zich ook wel meenen een grondslag voor hun dusgenaamde wetenschap te hebben; welke grondslag evenwel gelijk is aan den zandgrond, waarvan de Heiland spreekt in Matth. 7 vs. 26, 27.

Daarom zijn m. i. de tegenwoordige Overheids-hoogescholen door en door onwetenschappelijk in haar geheel genomen. Wat de een hoogleraar als »de wetenschap» leeraar, wordt door den anderen voor »dienst der afgoden» gehouden.

De voorstanders der Overheids-hoogescholen willen juist, dat alle meeningen aan deze kweekplaatsen der jongelingschap zullen tegenwoordig zijn, als een staalkaart, waaruit ieder een keus kan doen naar zijn welgevallen.

En als dan ieder zijn keus gedaan heeft en het geleerde in praktijk moet worden gebracht en ingedragen op de markt des levens, krijgt men de wonderlijkste verscheidenheid van levensopvatting, waarvan alle eenheid van richting ontbreekt. Dat ziet men in al de nuanceeringen dergenen, die zich »liberaal» noemen. Evenzoo bij de voorstanders van het Hervormde kerkgenootschap, waar ditzelfde beginsel in eere is.

Daar nu op den duur deze toestand onhoudbaar is, zullen alle partijen en richtingen uit zelfbehoud er toe moeten komen, waartoe de Gereformeerden sedert 1879 kwamen, om n.l. Vrije Universiteiten op te richten, aan welke een wetenschap onderwezen wordt, gebonden aan een bepaalden grondslag, al zij die grondslag dan ook in onze oogen en naar het oordeel van Gods getuigenis een valsche, daar er slechts één ware en onveranderlijke is (Matth. 7:24, 25).

Hoe onze Christen ouders het nog steeds durven wagen, hunne zonen aan deze onvaste en valsche gelijk genaamd wetenschappelijke Overheids-hoogescholen te laten opleiden, beken ik gaarne niet te kunnen begrijpen; doch het ligt ter hunner verantwoording. Ik vrees alleen, dat de gevolgen op teleurstelling zullen uitloopen.

Dezer dagen heeft bij ons met goed gevolg het candidaats-examen in de godgeleerdheid afgelegd, de heer P. Zijlmann, die dus weer een groote schrede nader gekomen is aan zijn bestemming. Zegene de Heere hem ook in zijn verdere voorbereiding tot het treffelijk ambt, dat hij mocht begeren, opdat hij daarin ook te zijner tijd moge werkzaam en ten zegen zijn!

W. HOVY.

P. VANEIJK, FIRMA JOHANNES KRAMER & Co., Dam 15-17, Amsterdam.

Koopen en verkoopen EFFECTEN, vreemde COUPONS enz. Wisselen Gouden, Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIEN en BELEENINGEN. Nemen gelden à DEPOSITO met rentevergoeding van 2½ pCt. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

Het Rustoord „ELIM”.

te LOENEN bij Apeldoorn, is steeds geopend voor hen, die behoefte hebben aan stille afzondering, zorgvolle verpleging en dagelijksch gebedsleven. Voor ziekelvallen (GEEN krankzinnigen) zwakken en lydenden, is „ELIM” zeer aan te bevelen. De kamers zijn ruim en lichtig — met gemoedelijkheid — met uitzicht op de landstreek met heuvelachtige dennenbossen en prachtige waterval, behoort tot het gezondste deel van Gelderland. Prospectus wordt gaarne verstrekt door

DE DIRECTIE.

Uitgaven van J. A. WORMSER, te Amsterdam.

WERKEN van Dr. A. KUYPER.

Het werk van den Heiligen Geest.

Deel I. Voor de kerk in haar geheel; Deel II en III. Voor de enkele personen. In fraaie stempelband f 8.90; ingenaaid f 7.50.

Afsonderlijke deelen zijn niet verkrijgbaar.

Dagen van Goede Boodschap.

I. In den Kerstnacht. II. De Paaschmorgen. III. Op den Pinksterdag. IV. Oud- en Nieuwjaar.

Prijs van de geheele serie in vier fraaie stempelbanden f 5.60; in vier deelen ingenaaid f 3.60. Elk deel is op zichzelf compleet en verkrijgbaar, geb. à f 1.75, ing. à f 1.20.

Gomer voor den Sabbath.

Meditatiën over en voor den Sabbath. Prijs f 1.90; in stempelband f 2.40.

Uit het Woord, Bijbelstudien.

Eerste serie, deel II. Tweede serie, deelen I, II, III. Prijs per deel f 3.40. Gebonden f 3.90. Deel I en II van de Eerste Serie zijn uitverkocht.

De drie Formulieren van Eenigheid, voor kerkelijk en huiselijk gebruik, benevens het Kort Begrip der Christelijke Religie, uitgegeven door de Predikanten C. A. RENIER en B. VAN SCHELVEN. Zevende Vijftiende. Prijs gecartonneerd f 4.40; 25 ex. f 9.50; 50 ex. f 18.—. In rood linnen stempelband f 0.90. Dezelfde uitgave met wit papier voor handteekeningen f 1.25.

De Vleeschwording des Woords. Prijs f 1.90. Gebonden f 2.40.

De twaalf Patriarchen. Bijbelsche Karakterstudien. Prijs net ingebonden f 1.—, ingenaaid f 0.75.

Het Calvinisme, oorsprong en waarborg onzer Constitutionele vrijheden f 0.90.

Het Calvinisme en de Kunst. REDE bij de overdracht van het Rectoraat der Vrije Universiteit, op 30 October